

ממעמקי הקודש

כחה של נוסח ישראל הולך ומתגלה ממעמקי באוזה התנועה המפעמת בנשמת האומה ומכריח אותה – בתקופה שכבר באה העת של קץ המגולה – לזרואת בחיים, בהשבת תוכן חייה הכלליים למבן בית חייה, לאדמת הקודש ולבנתה.

הכח הזה אמנם עמוק עמוק הוא חבוי בנשמת הכלל כולו, וניצוציו מתגלים בחייהם של אלה המוכשרים להיות מכלל הבונים והעוררים להגשמת צמיחת הישיעה. ואף-על-פי שמקורו של כח זה קודש-קדשים הוא ורוח ה' נוססה בו, בכל זאת הוא שולח את ענפיו בהתגלמות המעשית לכל נפש מוכשרה לחוציא כלי למעשהו, ואין בידינו כח לבקר את האופי של הנטייה הגאולחית הזאת על-פי מודחתינו בכל הערכים אשר אנתנו מערכים אותם. לפעמים הכח הזה שולח כברק חציו למרחקים מופלגים מאד, שמצד עצמם הם עומדים לגמרי מבחיץ, ומכלמקים הכשרה הגאולה הולכת ומתבוננת על ידם. חוץ כזה היה בימי יסוד המעלה של הבית השני, כשניצוצו ועיד מאורו של משיח נתלכש במקום הרחוק מאד, בנפשו של כורש המלך האלילי, עד שמצד האור הקדקדק הזה מאורו של משיח קראה אותו הנבואה כשעתו בשם משיח – כה אמר ה' למשיחו לכורש?

בתקופתנו, מאותו הזמן שהצד המעשי של בנין הארץ החל להתגשם, הולך האור הזה ושולח ניצוציו גם אל נפשות רבות מאלה הרחוקים מאותה שפעת החיים הפנימית של ישראל. וככל זה הולך ומתגשם על ידם חוץ קודש-קדשים, שאין ערוך לקדושתו, יסוד בנין הארץ ושיבת בוים לגבולם בצורה מוגבלת בראשיתה, שאחריתה מי ישרונה.

אבל מתוך המרחק הרב של הניצוץ המתגלה במעמדים נפשיים מרחקים מגבול הזיו של אור הקודש, שנשמת הגאולה שם גנוזה, מוכרח הכח הניצוצי הזה להיות נתלש בדרך מהלכו, ואורו מוכרח להיות הולך ומועם, במשך של אותה תקופה, כשהיא מתמשכת באורך זמן. הניצוץ הגאולתי של כורש לא היה יכול לעמוד זמן רב, ואחרי שעשה את התפקיד של ההתחלה נתלש חילו והחמיץ¹. אבל כאשר הגיע הזמן שאיזו מדרגה של אור גאולה תגלה, הוכנו כבר הכחות הפנימיים המקודשים לקלוט אל תוכם את האור הניצוצי הזה, ועמדו לנו אנשי קודש, עזרא ונחמיה ואנשי נוסח הגדולה, שהצילו את האור הניצוצי הכהה הזה וממנו הבעירו שלהבת גדולה שעומדת לנו עד כה באורה הנפלא, היא כל התקופה של ימי הביית השני בכל מעמדיה הנפלאים.

בחזון המורגש אשר אנו רואים לעינינו בימינו, שאחרי שממותה הגמורה של א"י הוחל האור להתגלות בצורה זעירה כדורות קדומים ושחנאים אחרים היו לה, כלומר: לא

¹ ר"ה ד ב.

² ישעיה מה א.

שליחות ניצוץ של קרן גאולה למקומות רחוקים, אלא דוקא לקרובים מאוד, לנפשות קרובות, אדידי אמונה חסיני כח ה', המסידים הראשונים של הישוב הקרוב, קודשי האומה וגדולי המורה, נמשך האור הזה בעזרתו המקודשת בתור ניצוץ מאיר באבוקת קודש מבפנים, אבל כחה נתלש בהערכתו המעשית מבחיץ, עד אשר באו זמנים שיד קורא הדורות מודאש היניה אותם להפיץ את החוץ במעבר כוחיו המעשיית. או קמה הנועה מרוחקת מכחו של האור הפנימי וברק החץ הלך למרחוק. פגש בנפשות מוכשרות להציב גבולים מעשיים בכח מוגלם: הישוב החדש בכל קסמותיו, הרימו חזון אנשי חול, מתגברים ברוח של חולי-חולין, גם בנפשות אשר לא היתה בהם הכשרה להכיר מהיכן בא להם כח פועל נפלא כזה הקולע כל כך אל המורה, שהיא קודש-קדשים. הרוח המעשי הלך הולך והתפשט, פגע בכחות עזורים, שגם הם מבחיץ, ומחוץ למחנה ישראל לגמרי, גם משם באה הופעה מתמהת. אבל הכח הניצוצי הזה, מתוך מרחקו העצום ממקור הקודש, שממש גבורת ישראל נלקחת, כשבא עד גבול רחוק של התפשטות היצונה, שוב היה מוכרח להכשל בלכתו, ותולשות נוראות, מכשולים מעשיים ומכשולי לב וכיס סכבו אותו. ומכאן באו לנו אותן התלאות הנוראות, שנמשכו בעצם מחולשת הכח של האור היסודי, מקור הגבורה של צעדי הגאולה בראשית, מתוך זעירתה של הנקודה המקודשת, שהיא כל אוצר חילה, ומתוך הסתחרותה במעבי כלי החול, שנעשו לה צינורות מעשיים, במהלך הישוב הארצי-ישראלי ובמהלך אמרת הגאולה הפוליטית, שהיא מקשרת את מעבדיה אל החוץ. מחוץ למחיצת הקודש בישראל ומחוץ למחנה ישראל, ביוחסה אל העמים האחרים וכחות ממשלתם, המתאגדים במפעל השרשי המקודש הזה, בענפיו המתפשטים. והתלאות האלו נתגלו בצורתן המפלגתית בשפך דם קדושינו וכעושת זכויותינו כשריד קדשנו ובהגבלת עליתנו לארץ מחמדנו ובהתגלות הריס הפרוד בתוך מחנות העובדים השונים לשם תחית הארץ ובנין האומה עליה, שכל אלה מבכים את כל הלבבות המקודשים לחוסן ישועת ישראל ונחלת קדשו, בזמן המעבר הזה שצפית בקיעת האורה מוכרחת להתגבר בו בכפלים.

אבל מה החוץ הזה מבושר לנו? ידע כל לב חכם, כי רק אור הוא שכבר בא הזמן. שהכת המתפשט שהתרחק ממקורו הנאמן, מוכרח להתעורר ולשוב ולחדש את צורתו העצמית, מאותו המקור שממנו לקח בלא יודעים את כחו המעשי. לא למעט את התפשטות ענפיו הנדולגים, אלא להשקנותם מסל של תחיה הגנוז במקורו, במקור הקודש אשר ממנו באו, ועל-ידי זה להוכיחם ולהגדילם בגודל מופלא. עתה ממעמקים ישאב ישראל את כחה, ממעמקי הקודש אשר שם הגבורה ושם התפארת. ומתוך המחשכים יבוא אור גאולה, להגלות ולהופיע על כל הנשמות המוכשרות להיות עוסקות, מקורב ומרחוק, בארץ ובגולה, להגשמת הישועה בהופעותיה מקור קודש אשר עליה כבר יקפצו מליכים פיהם, כי את אשר לא ספר להם יראו ואת אשר לא שמעו יחבוננו, במהרה בימינו אמן.